

RÖPORTAJ

Süleyman UYSAL & Yasemin ÖZTÜRK

11.05.2008

S.U. Kendinizi biraz tanıtır mısınız?

Y.Ö. Tabii ki; Yasemin ÖZTÜRK, SDÜ'de yüksek lisans öğrencisiyim. Kızılakbaba üzerine çalışıyorum.

S.U. Biyoloji bölümünde yüksek lisans yapıyorsunuz,

Y.Ö. Evet biyoloji bölümünde yüksek lisans yapıyorum.

S.U. Eğitime Isparta'dan katıldınız. Neden böyle bir programa katılma ihtiyacı duydunuz?

Y.Ö. Evet, Isparta'dan katıldım. Öncelikli amacım türleri doğada daha iyi tanıyabilmek içindi.

Arazi şartlarını, kamp hayatının nasıl olduğunu görmek istiyordum. Ayrıca türleri yakından takip edilebilmek için ve Türkiye'nin dört bir tarafından gelen katılımcılarla tanışabilmek adına eğitime katıldım.

S.U. Eğitimimizden nasıl haberiniz oldu?

Y.Ö. İnternette haberim oldu. Aynı zamanda proje ekibinin bizim üniversiteden olması sebebiyle eğitimden zaten haberdardım. Kamp sahasının Sütçülerde olması benim için büyük bir avantajdı.

S.U. Eğitimle ilgili bağlantılara TÜBİTAK'ın sayfası üzerinden mi ulaştınız?

Y.Ö. Evet TÜBİTAK'ın sayfası üzerinden ulaştım.

S.U. Neden katılmak istediğinizi söylediniz; biraz daha açarsak tam olarak beklentileriniz nelerdi ve böyle bir eğitimin size neler katacağını düşündünüz?

Y.Ö. Öncelikle bu eğitim sonunda bir sertifika alacağız. Bu önemli, yani bir hafta boyunca bütün emeğimizin karşılığı bu olacak. Sonuçta belgeler önemli. Onun dışında, coğrafya öğretmenleri, fen bilgisi öğretmenleri gibi farklı mesleklerden, farklı disiplinlerden arkadaşlarla tanışma ve bir arada çalışma fırsatı bulduk. Onlardan farklı bilgiler aldık. Biyoloji alanında verilen bilgilere ben zaten sahiptim ama aldığım coğrafya ve jeoloji bilgileri benim için çok faydalı oldu. Kendi alanıma başka bir gözle bakmaya da yaradı. Özellikle Gölcük Tabiat Parkı'nın nasıl oluştuğu çok fazla detaylı bir şekilde anlatıldı. Onun dışında diğer bölgelerde de verilen bilgiler kendi çalışma alanımı yorumlama konusunda benim için değerliydi.

S.U. Anlattıklarınızdan yola çıkarak beklentilerinize ulaştığınızı söyleyebilir miyiz?

Y.Ö. Evet beklediğim gibi oldu. Olumsuz hiçbir yaşanmadığını düşünüyorum.

S.U. Eğitim yarın sona eriyor. Eğitim için gidilen, noktalarının seçimini nasıl buldunuz? Gidilen noktaları ve bölgeyi tanıyan biri olarak cevaplayabilir misiniz?

Y.Ö. İlk aklıma geleni söylemek istiyorum. Çünkü dün çok etkilendim. Eğirdir hayvanat bahçesine gittiğime pişman oldum. Özellikle yırtıcı grupların halleri çok kötüydü. Bildiğim kadarıyla orası gönüllülerin kurduğu bir yermiş ve devlet desteği yokmuş. Bunun bir dezavantaj olduğunu düşünüyorum. Çünkü birçok tür sağlık bakımından iyi

durumda değiller. Özellikle kuşlar benim ilgi alanım ve kuş bilimcisi adayı olduğum için onlar ilgimi çekti. Yırtıcıların durumu özellikle çok kötüydü. Bunun dışında türlerin bir arada karışık durumda olması beni olumsuz etkiledi. Yani kurt ve yaban koyunu gibi iki farklı türün yan yana kafeslerde yer alması bence yanlış. Yaban hayatında zaten karşılaşıyorlar ama hayvanat bahçesinde olumlu bir durum değil.

Bunun dışında Eğirdir Gölü'nün yönetimi için çalışmalar yapıldığı biliyordum. Ama yenilenmiş olduğunu duydum ve yönetim planının hazırlandığını öğrendim. Bununla birlikte göl için bir de temizlik çalışmasının başlayacağını biliyorum. Onu da tüplü dalışla ilgilendiğim için duymuştum. Bir grup toplanıp gölün dibindeki çamurları çıkarmayı planlıyor. Bu önemli bir gelişme. Özellikle biyoloji hakkında veriler bir araya toplanıyor, halkla birlikte iş yapılıyor.

Gölcük tabiat parkında da şöyle bir şey anladım; oradan su alınmadığı dönemden itibaren Gölcük'ün durumu iyiye gidiyor. Önce çekilmelerin çok olduğu ama şimdi normale döndüğü söyleniyor. Orası için olumsuz bir şey duymadım. Yalnız tabii ki hani diğer milli parklar da olduğu gibi ilgi eksikliği var. Onlar içinde şöyle bir çare olabilir: Hepsinin tanıtılması için sempozyumlar düzenlenebilir, sergiler açılabilir. Sergi diyorum çünkü, görsellik çok önemli. Yani fotoğrafa bakmakla düz yazı ya bakmak arasında çok fark var. Hele bizim gibi okumayan bir toplum, için resim daha çekici geliyor. Her alanın, her milli park'ın fotoğraf sergisi yapılabilir ve fotoğraf sergisi ile bilgiler aktarılabilir. Bir fotoğrafın başına gelindiği zaman ister istemez onu tanıtan kişi konuşuyor ve bu bir reklâm oluyor, bir aracı oluyor. Birçok bilmediğimiz şey ortaya çıkmış oluyor, görmek istediğimizi görüyoruz. Fotoğraflar bunun yoldaşı olabilir.

Kovada Gölü Milli Parkı'nda daha önce oradaki yapının yakıldığını duydum ki aynı zamanda dün görmüş oldum. Arazi gezisinde oranında yalnız kaldığı belli ve yakın civardaki kırsal halkta milli parkla çok ilgilenmiş gibi gözüküyor. Bu konuda yöre insanları ile röportajlar yaptık. O yüzden tanıtım çok önemli diye düşünüyorum.

S.U. Eğitimimiz sırasında sizin kızılakbaba çalıştığınızı öğrendik ve sizde bu tür için hazırlamış olduğunuz biyolojik illüstrasyon serginizi diğer katılımcılarla paylaştınız. Az önce bahsettiğiniz tanıtım çalışmalarında, elinizdeki bu görsel materyali paylaşır mıydınız? Örneğin Sütçüler'in tanıtımı için çalışmalarınızı sergilemeye var mısınız?

Y.Ö. Evet, evet tabii ki varım. IDE projesi kapsamında sizin de söylediğiniz gibi benim bir sergim oldu. Çizimlerle alakalı biyolojik illüstrasyon dünyada ve Türkiye'de zaten yeni bir kavram. Bir biyoloji kitabı, fen kitabı, hangi kitap olursa olsun, elinize aldığınız zaman çizimler hep yabancılar için. Halbuki bizim Türkiye'de kendi

RÖPORTAJ

Süleyman UYSAL & Yasemin ÖZTÜRK

11.05.2008

çizimlerimiz olabilir. Bir katkı olursa bundan mutluluk duyarım. Sergilerin olması büyük bir avantaj olur. Tanıtım için bir temsilci olabilir. Bugün akşam Tırtar'da yapacağımız saz kedisi gözlemi, turist gruplarına da yaptırılabilir. Sütçüler'i temsilen kızılakbaba kullanılabilir. Gölcük Tabiat Parkı'nda piknikler ön plandaydı, oranın da tanıtımında rekreasyon faaliyetleri kullanılabilir. Bütün halka öyle duyurulabilir. Yazılı Kanyon'da da kızılakbabalar yaygın. Bunun haricinde endemik türler bakımından da oldukça zengin bir yer. Kanyonun tanıtımında da bu özellikleri kullanılabilir. Mesela sadece bir kayalıkta küçük bir alanda yaşayan endemik bir tür var. Bu endemik türlerin illüstrasyonları yapılabilir. Resimleri çizilebilir ve bunlar sergi açılarak yazılı kanyon daha çok göz önünde çıkarılabilir.

S.U. Eğitim şeklimizi nasıl buldunuz? Doğayı bir laboratuvar gibi kullanarak verilen eğitimde kamp ve uygulama süreleri yeterli miydi?

Y.Ö. Şimdi süre bir hafta ve program çok iyi dengelenmiş. Sonuçta burada hiç kamp hayatına katılmayan veya zorluklarını bilmeyenler var. O zorluğun derecesi çok iyi ayarlanmış. Çadır kampında çıkabilecek sorunlara karşı önlemler alınmış. Sürenin de çok uygun olduğunu düşünüyorum. Çadırda üç gece kaldık, daha sonra Eğirdir'de gayet güzel, modern bir yere geldik ve burada dinleniyoruz. Çadırda daha rahat edip buraya gelip boynu tutulanlar var. Bu da doğa eğitiminin en güzel ve olumlu bir yönü. En azından ben öyle olduğunu düşünüyorum. Bir haftalık süre çok güzel doldurulmuş. Yani hiçbir şey boşa gitmedi. Gündüz yapılan arazilerin ardından geceleri de eğitim şeklinde aktarımlar güzeldi. Herkesin kendi

alanında bilgi vermesi çok güzeldi. Çünkü konuya hakim olan kişiyle dışarıdan bilen kişi arasında fark vardır. Yani jeolojik yapı için jeoloji bölümünden bir hocamız bize eşik etti. Bitki için botanik hocamız eşlik etti. Yani her branştan hocamız vardı. Sıkıntı etmeden sorabiliyorduk. Bu bizim için büyük bir avantajdı. En güzeli de herkes buradan istediği veriyi toplayıp öğrencilerine aktarma şansına sahip oldu. Bu arada bir de meteoroloji ye uğramıştık. Orada birçok kişinin bilmediği balon sistemini de öğrenmiş olduk. Orada bize rehberlik edenler çok iyiydi. Organizasyon gayet güzeldi. Hiç bir sorun yoktu. Dil de çok önemliydi, gayet yalın, anlaşılıyordu. Yani bir biyolog da bir öğretmen de veya halktan biri de anlıyordu. Bu da çok önemliydi.

S.U. Teşekkür ederim, söylemek istediğiniz olumlu ya da olumsuz başka bir şey var mı?

Y.Ö. Proje hakkında söyleyeceğim olumsuz bir şey yok. Sadece gördüğüm bazı alanlar beni üzdü, hayvanat bahçesindeki olumsuzluklar. Onun haricinde projede herhangi bir olumsuzluk ve aksamanın olmaması güzeldi. Gruplar çok iyiydi, bilinçli bir grubumuz vardı. Kamp yerinde bile çadırlarımızı kurarken, daha önceden herkes sanki çadır kurmuş gibiydi. Uyum çok güzeldi. Dediğim gibi noktalardaki problemler beni üzdü. Bu noktada şahsım adına bana düşen görevler var. Projeden son derece zevk aldım.

S.U. Teşekkür ederim.

Y.Ö. Ben de teşekkür ederim.